

ANALYSE

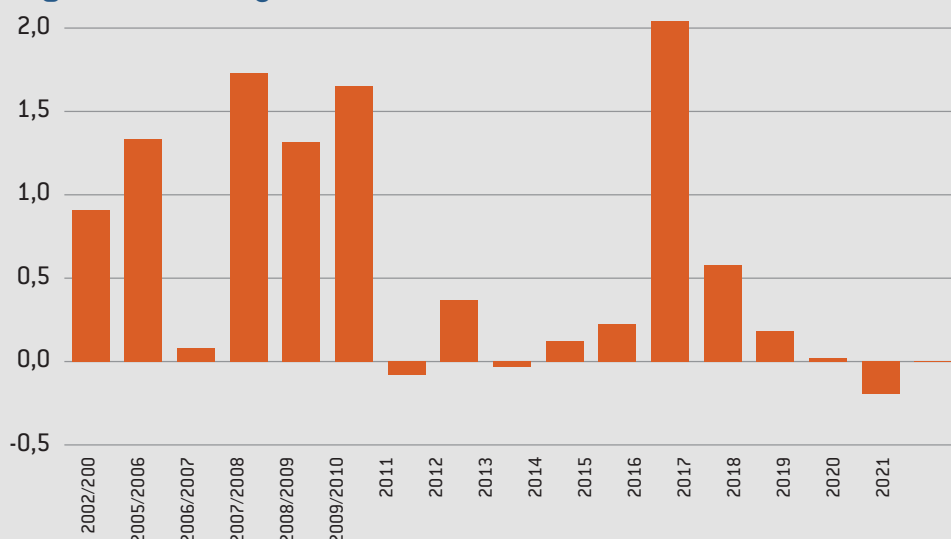
APRIL 2023

Færre byrdelettelser de seneste 10 år

Erhvervslivet bruger årligt omkring 30 milliarder kroner på at indrapportere oplysninger til offentlige myndigheder og endnu mere på at følge, ofte unødvendigt komplicerede, krav og regler. De seneste 20 år har erhvervslivet vedvarende fået nye regler, men færre byrdelettelser. Særligt de seneste 10 år er byrdelettelserne faldet markant.

Fra 2002 og 10 år frem oplevede virksomheder større administrative lettelser end nye byrder, der kom til. Men i de senere år er det gået langsommere og mængden af byrdelettelser er faldet med 52 procent. Mens de samlede lettelser i perioden 2002-2011 var på 9,5 mia.kr., så var de samlede lettelser fra 2012-2021 på det halve – i alt 4,6 mia.kr., jf. figur 1.

Figur 1: Faldet i byrdelettelser er bremset op siden 2011

Anm.:

Datamateriale kan udleveres ved forespørgsel.

Kilde:

Erhvervsministeriets årlige analyser af ny lovgivnings påvirkning og konsekvens på erhvervslivets økonomi.

Starten af 00'erne var en periode præget af internettets indtog og nye digitale muligheder, som generelt disruptede måden at indberette, behandle, analysere og arbejde på, hvilket også har sikret effektivitet og nye muligheder for virksomhederne og den offentlige forvaltning.

Mindre fokus på at reducere byrder i dag end tidligere

Det er positivt, at danske politikere overordnet set sikrer byrdelettelser for det danske erhvervsliv henover hele den 20-årige periode, men mængden af lettelser er betydeligt større i den første del af perioden og særligt fra folketingsåret 02/03 til 09/10 (09/10 dækker over ét folketingsår plus et halvt år).

En forklaring herpå kan være, at der fra politisk side var en ambition om at reducere administrative omkostninger i erhvervslivet med 25 procent i 2010 i forhold til 2001-niveauet. Ministerierne udarbejdede hver især tidsplaner for forenkling af de 10 mest byrdefulde love eller bekendtgørelser, og af hver plan fremgik det, hvordan de vil nå reduktionsmålet på 25 procent.

Samlet set blev det til 120 forenklingsanalyser på 120 love og bekendtgørelser, som indeholdt bud på både regelforenkling, digitalisering, øget databrug, bedre kommunikation, bedre service osv. Hvert halve år skulle ministerierne afrapportere på deres forenklingsarbejde til regeringen.

Ved udgangen af 2010 var virksomhedernes administrative byrder lettet med 7,6 mia. kr., ifølge ministeriets egen redegørelse, og dermed var ambitionen næsten lykkedes. I nyere tid har der ikke været et tilsvarende politisk fokus. Og i 2020 blev der introduceret flere byrder end lettelser.

METODE

Analysen er lavet med udgangspunkt i erhvervsministeriets årlige analyser af ny lovgivnings påvirkning og konsekvens på erhvervslivets økonomi. I de første år af analyserne, fra 2002 til 2010, foretages opgørelserne efter folketingsår, men bliver efter 2010 ændret, så de i stedet følger kalenderåret. Hvor der har været to divergerende tal for et givet år, er det nyeste tal konsekvent benyttet.

Efter 2015 fremgår den samlede mængde af byrder i erhvervslivet ikke længere af de årlige redegørelser, og derfor er det ikke muligt at vurdere, hvordan den samlede byrdesum har udviklet sig. Derfor ved vi ikke, hvordan det samlede byrdeniveau ser ud for Danmark ser ud i dag, men det lå i 2015 samlet set på 29.267 milliarder kroner.

De første forsøg på at måle administrative byrder i erhvervslivet blev introduceret i 1999 og i 2003/2004 begyndte den målemetode, man bruger i dag: AMVAB-metoden (Aktivitetsbaseret måling af virksomheders administrative byrder). AMVAB giver et mere detaljeret billede af, hvad der er de egentlige byrder i forskellige love og regler.

I 2005/2006 ændres paradigmet for hvilke regler, der inddrages i analyserne. De forudgående opgørelser har alene medtaget de omkostninger, som virksomhederne har haft erfaringer med at efterleve (ex-post) samt de vedtagne/udstedte love/regler, og på de områder, hvor man allerede kender de økonomiske konsekvenser af en byrde via tidligere AMVAB-målinger.

Men fra 05/06 integreres AMVAB som en del af lovgivningsprocessen, og det er et krav, at der vurderes skøn på konsekvenser/lettelser af ny lovgivning, før den vedtages. Det er forventeligt, at metodeændringen giver en systematisk bias i denne analyse, hvor byrdelettelser i de efterfølgende år er større sammenlignet med de foregående.